OLVI-SÄÄTIÖN KIRJALLISUUSPALKINTOEHDOKKAAT VUONNA 2002

RANYA ELRAMLY: Auringon asema (Otava)
JOEL HAAHTELA: Tule risteykseen seitsemältä (Otava)
HEIDI KÖNGÄS: Vieras mies (Otava)
JARI TAMMI: Kalevan solki (Kuippana)
HARRI TAPPER: Pitkäsuisten suku (Atena)

Alla on tarkempaa tietoa finalisteista ja heidän tuotannostaan. Valokuvia kirjailijoista ja ehdokkaana olevista romaaneista voi kysellä kustantajilta. Yhteystiedot kustantajille ovat tämän tiedotteen lopussa.

Palkinnon saaja julkistetaan torstaina 28.11.2002 klo 14 Iisalmessa, Taidehalli Art Annassa.

RANYA ELRAMLY

Ranya ElRamly (s. 1974) on syntynyt Intiassa. Hänen isänsä on egyptiläinen ja äitinsä suomalainen. Hän on viettänyt lapsuutensa Intian lisäksi Tsadissa, Saudi-Arabiassa, Libyassa, Egyptissä ja Suomessa. Helsingissä hän on asunut vuodesta 1987 lähtien.

Ranya ElRamly valmistui filosofian maisteriksi vuonna 1995 Helsingin yliopistosta pääaineenaan seemiläiset kielet. Hän jatkoi poliittisen historian opintojaan ja valmistelee parhaillaan väitöskirjaansa Helsingin yliopiston yhteiskuntahistorian laitoksella.

Auringon asema

Ranya ElRamlyn esikoisromaanissa Auringon aseman kahden kulttuurin välissä kasvanut tytär kertoo egyptiläisen isänsä ja suomalaisen äitinsä rakkaustarinan ja kuvailee omaa kasvuaan ja itsenäistymistään.

Olvi-säätiön kirjallisuuspalkintoraati toteaa teoksesta:
Spiraalimaisesti etenevä teksti kuvaa konkreettisuutta valon ja aineettomuuden takana.

JOEL HAAHTELA

Joel Haahtela (s. 1972) syntyi Helsingissä, opiskeli lääkäriksi Tampereella ja palasi Helsinkiin. Opiskeluaikanaan hän kirjoitti runoja ja novelleja sekä julkaisi ystäviensä kanssa novellilehteä, jota jaettiin ilmaiseksi Tampereen yliopistossa. Kirjoittamisen lisäksi hän harrastaa öljyvärimaalausta, musiikkia, Corto Maltese –sarjakuvia ja jääkiekkoa.

Tuotanto

Kaksi kertaa kadonnut, 1999
Naiset katsovat vastavaloon, 2000
Tule risteykseen seitsemältä, 2002

Haahtela on saanut Suuren Suomalaisen Kirjakerhon tunnustuspalkinnon vuonna 2001.

Tule risteykseen seitsemältä

Ehdokkaana oleva teos Tule risteykseen seitsemältä on Haahtelan kolmas romaani. Se on haikeatunnelmainen kertomus Portugalista. Kirjan minäkertoja, kalastajakylästä kotoisin oleva nuori mies kiertää fado-yhtyeen kitaristina. Soittajien juureton elämäntapa sopii nuorukaiselle, joka haluaa pitää niin nykyaikaisuuden kuin menneetkin hieman loitompana. Tapahtumat pakottavat hänet kuitenkin kohtaamaan uudelleen sekä nuoruutensa toteutumattoman rakkauden että kysymyksen, kuka oikeastaan oli hänen isänsä.

Olvi-säätiön kirjallisuuspalkintoraati toteaa teoksesta:
Tuo tuulahduksen maailmankirjallisuuden sävyistä. Kaunokirjallisesti vahva ja runollinen kertomus.

HEIDI KÖNGÄS

Heidi Köngäs (s. 1954) työskentelee Ylessä TV 1:n draamassa ohjaajana. Hänet tunnetaan lukuisista televisiolle tekemistään viihde-, draama- ja tv-elokuvista. Hänet on palkittu Venla-, KOURA- ja Telvis-palkinnoilla. Liian paksu perhoseksi –tv-draama sai Special Prix Europa – palkinnon Berliinissä vuonna 1998. Parhaillaan hän valmistelee Eve ja Laila Hietamiehen käsikirjoittamaa kotirintamatarinaa.

Tuotanto

Luvattu, 2000
Vieras mies, 2002

Vieras mies

Köngäksen toinen romaani Vieras mies kuvaa epäsuhteista rakkautta sodanjälkeisessä pikkukaupungissa. Valokuvaaja Iiris on lapsena sairastetun polion vuoksi ollut rampa koko ikänsä. Hän ei ole koskaan seurustellut miehen kanssa. Sitten hän kohtaa Vasaman, morsiamen perässä kaupunkiin muuttaneen sodan kolhiman nuorukaisen ja naistenmiehen. Iiris ja Vasama ovat täysin yhteensopimattomat, mutta tuntevat suunnatonta vetoa toisiinsa. Heidän suhteensa kehittyy pienistä eleistä, katseista ja hipaisuista kumpaakin kiduttavaksi piinaksi ohi kiitäviksi onnen hetkiksi.

Olvi-säätiön kirjallisuuspalkintoraati toteaa teoksesta:
Erilainen intohimoinen rakkaustarina. Ajankuva ja ihmistenväliset jännitteet jäävät elämään lukemisen jälkeenkin.

JARI TAMMI

Jari Tammi (s.1962) on turkulainen kirjailija ja erikoiskustantaja. Perheeseen kuuluu vaimo ja kaksi apinaluokkaan kuuluvaa poikaa. Hän asuu nykyään neljättä kertaa Turussa, ja nykyisen kodin järjestysnumero on 40. ”Perspektiivi löytyy sitä jatkuvasti vaihtamalla” kuvaa myös hänen työskentelyään. Nuorempana hän työskenteli lukuisissa työpaikoissa päiväkodeista mainostoimistoihin, myös freelance-toimittajana, pakinoitsijana ja pilapiirtäjänä. Nuorempana hän halusi kirjoittaa jokaisen kirjansa erilaiseksi. Nyt vanhemmiten muuttotahti on hidastunut ja oma tyyli kirjoittamiseen lopulta löytynyt.

Tuotanto

Romaanit:
Nassintai, 1990 (Pikku-idis), toinen versio 1994
Kuningas ja narri, 1991 (Pikku-idis)
Kuperkeikka, 1991 (Pikku-idis)
Pöytäkirja, 1993 (Pikku-idis)
Kalevan solki, 2002 (Kuippana)

Runot:
Kasuaari, 1995 (Pikku-idis)

Muut:
Parhaat rakkauskirjeet –antologia, toim. 1992 (Pikku-idis)
Suuri kirosanakirja, 1993 (Pikku-idis), toinen laitos 2002 (Kuippana)
Canetti, Vainkorva, käännös yhdessä Markus Långin kanssa, 1994 (Pikku-idis)

Kalevan solki

Kalevan soljessa, viikinkiajan samanistisessa seikkailuromaanissa, tapaamme kaikki vanhat tutut hahmot Väinämöisestä Ilmariseen ja Lemminkäisestä Louheen. Teos pohjautuu tukevasti niin Lönnrotin Kalevalaan, alkuperäisiin Kalevala-runoihin kuin Kalevala-tutkijoiden teorioihin, tosin niitä välillä ilkikurisesti kyseenalaistaen ja niillä leikitellen, sekä ehtymättömään itämerenmytologiaan. Ilmiasu on silti nykyaikaisen jännittävän seikkailuromaanin. Kalevanpoika-teemasto on kokonaan kirjailijan itsensä luomaa.

Kalevan solki vaati Snowdonian ja Irlanninmeren välisessä luonnonrauhassa vuoden tutkimustyötä, kaksi vuotta kirjoitustyötä sekä kolme vuotta hiomista ja karsimista – Suomen hulinassa se olisi vienyt puolet kauemmin. Kirjailijan usko teokseen ei koskaan horjunut, vaikka lopullinen teos on käsikirjoituksen 17. versio. Omin sanoin hän kuvaa teostaan näin: se on anglosaksisen kulttuurin vaikutuksen alaisena kirjoitettu, Suomi-nostalgiassa kylpevä löytöretki myyttisten arkkityyppiemme juurille.

Olvi-säätiön kirjallisuuspalkintoraati toteaa teoksesta:
Sukellus suomalaiseen mytologiaan. Kielellisesti hulvaton ja värikylläinen.

HARRI TAPPER

Harri Tapperin (s. 1929) tuotantoon kuuluu niin romaaneja, novelleja, näytelmiä kuin lyriikkaakin. Hän sai vuonna 2001 kirjailijantyöstään Pro Finlandia –tunnustuksen. Tapper on saanut myös mm. kirjallisuuden Suomi-palkinnon vuonna 1995 trilogiastaan Näin syntyvät revontulet (1990), Kerrothan, oi koivu (1993) ja Tulva (1995).

Tuotanto

Kirkonrakentajaveljekset, runoteos, 1962
Tarinakaupunki, romaani, 1967
Hevoses on arvaamaton, romaani, 1989
Näin syntyvät revontulet, romaani, 1990
Emuu, runoteos, 1992
Kerrothan, oi koivu, romaani, 1993
Tulva, romaani, 1995
Maan kajoa kuussa, runoteos, 1996
Missä kurkien aura on, romaani, 1998
Hevone, naene ja kuu, kertomuksia, 1999
Ruusu kädessä ja korppi toisessa, kertomuksia, 2000
Pitkäsuisten suku, romaani, 2002

Pitkäsuisten suku

Miten vähän aikaa meille onkaan suotu maan päällä. Tämä ajatus kirkastuu Harri Tapperin romaanista ”Pitkäsuisten suku”, jossa kolme sukua kohtaa ja kulkee ristiin kolmen vuosisadan aikana.

Tarina saa sytykkeensä Pohjanmaalta, missä nuori isäntä polttaa suota. Sieltä suvun tie kulkee kohti Keski-Suomea ja Saarijärveä, jonne Köhlsrtömit perustavat myllyn. Saman joen rannoille hakeutuu myös Björnwikien suku, joka totuttelee suomen kielen lisäksi sisäsuomalaiseen mielenmaisemaan ja käyntiin. Kolmantena joelle saapuu Tapperien raisu suku. Kun suvut elävät samalla seudulla, on selvää, että pojat kiinnostuvat tyttäristä ja tyttäret pojista. Suomen historia välkähtelee yksittäisten perheiden ja ihmisten elämänkohtaloissa – ja tarinat, sattumukset sekä kahnaukset polveilevat Harri Tapperin säkenöivällä kielellä.

Pitkäsuisten suku –teos on historiallinen romaani, ei kuitenkaan sen tavanomaisessa merkityksessä. Tapper yhdistää teoksessaan todellisen historian, legendat ja uittomiesten jutut kokonaisuudeksi, jossa voi nähdä myös piirteitä maagisesta realismista. Varma kertojan ote pitää otteessaan neljää sukupolvea väläyttäen esiin näkymän koko yhteisönkin suureen kertomukseen.

Olvi-säätiön kirjallisuuspalkintoraati toteaa teoksesta:
Rehevä ja hykerryttävä, suomalaisittain maaginen sukukronikka

* * * *

Otava
Tarja Kopra tarja.kopra@otava.fi, p. 1996272

Atena Kustannus Oy
Hannaleena Hyppänen hannaleena.hyppanen@atenakustannus.fi, p. 014 620641

Kuippana
Jari Tammi jjtammi@luukku.com, gsm. 050 5417961 p.02 2377660